

Een Afrikaanse wilde hond met een gebroken poot

Met als doel de cheetahs in Zimbabwe te behouden, heeft Esther van der Meer, samen met haar man Hans, Cheetah Conservation Project Zimbabwe opgericht. Esther en Hans reizen momenteel door Zimbabwe om de cheetah populatie in kaart te brengen. Regelmatig schrijft Esther in *Biotechniek* over haar belevenissen in de bush. Nieuwsgierig geworden? Surf naar www.cheetahzimbabwe.org of facebook.com/CheetahZimbabwe voor meer informatie over haar onderzoek en de mogelijkheden om hieraan bij te dragen.

SOS

‘Waar zijn jullie, er is een hond met een gebroken poot bij The Hide.’ Toen ik dit sms-je van Peter las, zonk de moed me in de schoenen... hoe is het mogelijk, die dieren komen ook altijd in de problemen. Ik wist precies over welke wilde honden het ging, de groep van drie; één volwassen hond, Hackett, met twee pups van elf maanden oud. Een paar dagen ervoor hadden we ze nog samen bij het safari kamp ‘The Hide’ gezien. Nadat het alfa mannetje en vrouwtje uit de Makwa pack in strikken de dood vonden, hadden de overige wilde honden de pups groot gebracht, maar recent was de hele pack in kleine splinter groepjes uit elkaar gevallen. Pups van elf maanden oud zijn bijna net zo groot als een volwassen wilde hond maar hebben nog niet de vaardigheid om echt in de jacht mee te doen. De arme Hackett had dus in z’n eentje drie monden te voeren.

Dat ging een tijdje goed, maar het was duidelijk dat hij enorm veel risico moest nemen om iedereen van voldoende voedsel te voorzien. Normaal gesproken jagen wilde honden vooral op impala, kudu en duikers. Hackett rende achter bavianen aan, probeerde volwassen waterbucks om te trekken en rende zelfs op sable antilopes af. Alle drie prooidieren die voor één wilde hond eigenlijk te gevaarlijk of te groot zijn om überhaupt een poging aan te wagen. Dat het allemaal teveel van het goede was bleek dus nu, het dier had een gebroken poot en alle drie de wilde honden waren in slechte conditie. Omdat de pups nog niet voor zichzelf konden zorgen had Peter ze allemaal gevangen en was met het drietal op weg naar het Painted Dog Conservation Dog rehabilitatie centrum.

Nette kleren

Wij hadden de dag ervoor een bruiloft gehad van onze vrienden Jelle en Benji en waren met »

*Afbeelding 1.
Hackett wordt klaar gemaakt
voor transport.*

*Afbeelding 2.
Hans en ik leggen Hackett in de
transport krat.*

een kater in onze nette kleding op weg terug naar Hwange. Toen we tegelijk met Peter bij het rehabilitatie centrum aankwamen begon het keihard te regenen. In de stromende regen legden we de wilde honden onder de overkapping in de omheining. Binnen no time was iedereen doorweekt, terwijl de honden in hun warme onderkomen onder een deken bij lagen te komen stonden wij klappertandend in de regen. De kater was op slag verdwenen en de nette kleding konden we vanaf nu gebruiken om te klussen. Toen we zagen dat het met de honden de goede kant op ging besloten we naar huis te gaan voor een warme douche en droge kleding.

3-2-1....

In overleg met de dierenarts werd besloten dat we onze patiënt eerst een week aan zouden laten sterken voor hij in Bulawayo, 280 km verderop, onder het mes zou gaan. Peter had verplichtingen waar hij niet onderuit kon en dus bleven Hans en ik in Hwange om een oogje in het zeil te houden. Alles bleef rustig, totdat zich een andere wilde hond bij het rehabilitatie centrum aandiende. Surf hing, nadat hij zijn drie pack-genoten in strikken verloren had, regelmatig bij het rehabilitatie centrum rond. En ja, natuurlijk was hij erg geïnteresseerd in de pups, beiden aantrekkelijke jonge vrouwtjes. Eén van de vrouwtjes zag haar kans schoon en wist zichzelf, als eerste hond in meer dan tien jaar, uit het rehabilitatie centrum te bevrijden. Surf liet er geen gras over groeien en maakte zich samen met dit vrouwtje uit de voeten. Toen hadden we er nog maar twee...

Een week later reden we met de patiënt naar de dierenarts in Bulawayo. De röntgenfoto's lieten zien dat de breuk te repareren was en dus prepareerden we de Hackett om onder het mes te gaan. Na een twee en een half uur durende operatie waarin er een plaatje in de poot geschroefd

werd leek de missie geslaagd. Helaas... toen het dier bij lag te komen stopte hij ineens met ademen. Reanimatie mocht niet meer baten en dus reden we met een dode hond terug naar Hwange. En hoewel we allemaal weten dat dat het risico van dit soort ondernemingen is, was de dierenarts zo niet nog meer verslagen dan wij. Tja, toen hadden we er nog maar één...

Alleen is maar alleen

Aangezien een wilde hond zich alleen ongelukkig voelt, probeerden we nog een dag om Surf en zijn vrouwtje terug te vinden. Sinds ze die dag verdwenen was er geen spoor meer van hen te vinden. We hadden wederom geen geluk. Hans en ik hadden inmiddels nog een week om ons voor te bereiden op ons eigen cheeta veldseizoen en besloten de zoektocht naar de speld in de hooiberg te staken en op huis aan te gaan. We zouden een week later immers toch weer voor een paar dagen in Hwange zijn. Het idee was om het vrouwtje te vangen en met haar zusje te herenigen zodat ze een paar maanden goed bijgevoerd konden worden tot ze oud genoeg waren om echt voor zichzelf te zorgen. Als ze oud genoeg waren zouden we ze herenigen met Surf, op die manier zou er met Surf niet hetzelfde gebeuren als met de wilde hond die zijn poot gebroken had.

Donderdag reden we naar huis, en natuurlijk... vrijdagochtend stonden Surf en zijn vrouwtje bij het rehabilitatie centrum. Nu ze terug waren bij het rehabilitatie centrum was de kans groot dat ze daar een tijdje rond zouden blijven hangen. We hadden de twee dieren de dag dat de pup

*Afbeelding 3.
Hackett wordt geprepareerd
voor de operatie.*

*Afbeelding 4.
Hackett op de operatie tafel bij Dr. Stevenage.*

Triple A Trading

Is groter altijd beter?

Razendsnelle oppervlaktedesinfectie voor een heel betaalbare prijs.

De HySpray is een zeer krachtig en ergonomisch apparaat voor het desinfecteren van ruimten tussen 5 en 165 m³. De verspreidingstijd is slechts 11 minuten voor een ruimte van 50 m³, met een neutralisatietijd van 60 minuten na een cyclus van 11 minuten.

Kijk nu op onze website of bel ons en maak een afspraak voor een demonstratie.

www.tripleatrading.nl

BIO
PERT
www.BioXpert.nl

Uw onderzoek in goede handen.
BioXpert adviseert, faciliteert en ondersteunt uw in-vivo onderzoek.

BioXpert biedt de volgende services:

- Kolonie beheer
- Contract onderzoek
- Cryopreservatie
- Rederivatie
- Chirurgische services
- Biologische producten
- Training
- en meer...

E-mail: info@BioXpert.nl
tel: 0486-463303

ontsnapte best op lopen jagen en dus besloot ik, in overleg met Peter, dat het het beste was om de dieren in alle rust een week bij het rehabilitatie centrum te laten lopen voor we weer een vangpoging zouden wagen. Hoewel ik deze instructie naar mijn idee toch duidelijk via de telefoon en sms aan de rehabilitatie werknemers overgebracht had was het volgende bericht dat ik ontving 'we hebben de honden naar binnen gelokt en opgesloten in omheining 3.' En dus reden Hans en ik wederom de 180 kilometer naar Hwange National Park.

Dwars door de omheining

'Ok en nu?' vroeg ik de twee, onervaren, werknemers die dit initiatief genomen hadden. 'Nou, nu zijn jullie hier' was het antwoord. 'Mm, het zou handig geweest zijn om even van te voren te overleggen of ik bereid was om weer helemaal hierheen te komen voor je het hek achter deze dieren sloot.' Nou daar had ik wel gelijk in maar de twee vonden toch dat ze erg goed werk geleverd hadden, 'kijk ze liggen nu rustig met z'n allen in de kooi.' Tja, dat was waar. Tot het een uur of vijf werd, de tijd waarop de wilde honden in het wild actief worden, toen brak de hel uit. Surf en zijn vrouwtje wilden weg, ze sprongen metershoog in het gaas, trokken aan de elektriciteits draden en kauwden op alles waarop ze konden kauwen. In no time was het elektrische hek stuk, dit stimuleerde de dieren om nog meer schade aan te richten.

Ik wilde Surf graag van een radio telemetrie band voorzien zodat we de twee in ieder geval zouden kunnen volgen maar de honden waren, dankzij het vlees dat ze te eten hadden gekregen, tonnetje rond. Verdoven zou teveel risico op braken opleveren en dus was er weinig tot niets dat ik kon doen, behalve ze weg jagen bij het hek en hopen dat ze als het donker werd zouden kalmeren. Gelukkig was dat het geval. 'Aangezien jullie dit plan bedacht hebben gaan jullie hier dus vannacht zitten om ervoor te zorgen dat de dieren zich niet verwonden' was mijn instructie aan de stil geworden medewerkers.

De volgende ochtend stond ik met verdovingsgeweer voor dag en dauw verstoep achter een paal te wachten tot ik een kans zou krijgen om Surf te verdoven en van een halsband te voorzien. Gelukkig liet die kans niet al te lang op zich wachten want zoals verwacht waren de wilde honden bij het eerste daglicht weer aan de slag gegaan met zich een weg uit het rehabilitatie centrum te banen. Surf was het grootste probleem en dus had ik besloten hem, zodra hij goed bijgekomen was, vrij te laten. We hoorden aardig wat commotie in de omheining naast ons en dus besloot Hans een kijkje te gaan nemen. 'Ze is ontsnapt' hoorden we hem roepen, hij had nog net een glimp van haar staart opgevangen. En toen hadden we er wederom nog twee...

Eigen bed

Toen Surf bijgekomen was begon hij weer te keer te gaan en dus lieten we hem gaan. En toen hadden we er nog maar één... Niet ideaal, maar dit ene vrouwtje was rustig en probeerde niet te ontsnappen. We besloten dat, aangezien het rehabilitatie centrum inmiddels sterk aan gatenkaas deed denken, we Surf met zijn vrouwtje zouden laten gaan. Surf zou zeker voor twee kunnen jagen. Voor drie zou, net als voor het voorgaande mannetje, wat teveel van het goede kunnen worden en dus laten we het tweede vrouwtje voorlopig in het rehabilitatie centrum totdat we zeker weten dat Surf en zijn vrouwtje voldoende goed jagen om een derde mond te kunnen voeden. De rust was wedergekeerd en dus konden Hans en ik wederom een poging wagen om eindelijk eens langer dan één nacht in ons eigen bed te slapen, en ons voor te bereiden op ons cheeta veldwerk om de laatste dertig procent van Zimbabwe in kaart te brengen.

